

Uvod

Prilikom izlaganja materije stvarnog prava istaknuto je da stvarno pravo predstavlja skup pravila koja uređuju odnose pravnih subjekata povodom stvari, dakle, odnose vezane za stvar kada ona pripada jednom određenom subjektu. Obligaciono pravo, međutim, koje zajedno sa stvarnim pravom čine deo građanskog prava, grupiše pravne norme, koje regulišu odnose koji nastaju prilikom prelaska ovih, stvarnih prava, sa jednog subjekta na drugi. To znači da pravila obligacionog prava prate prelazak određenih dobara, stvari i usluga, iz imovine jednog u imovinu drugog lica ili, drugačije rečeno, norme obligacionog prava regulišu obligacione odnose čiji je predmet ekvivalentna razmena određenih dobara odnosno robnovčanani promet i promet usluga.

Materiju obligacionog prava kod nas uređuje Zakon o obligacionim odnosima, i to jedinstveno za građansko i privredno pravo.

Po ustaljenim shvatanjima u pravnoj teoriji obligaciono pravo deli se na opšti i posebni deo. Opšti deo proučava obligacije uopšte (pojam, nastanak, dejstvo i prestanak obligacije), a posebni deo proučava pojedine obligacione ugovore.

Naglasak mog daljeg izlaganja biće na posebnom delu, tj. na delu koji proučava obligacione ugovore (ili, kako ih neki nazivaju, 'ugovori privrednog prava') u onoj meri koliko je to potrebno, saglasno zahtevima i potrebama ovog rada.

1. Pojam ugovora

Ugovor je veoma značajan instrument predmeta robe i usluga i, prema tome, jedan od najčešćih izvora obligacija. Njime se zasnivaju, menjaju ili ukidaju pravni odnosi, znači, ugovorom se postiže određeno pravno dejstvo. Zato se prilikom određivanja pojma ugovora najčešće upotrebljava tradicionalno shvatanje o ugovoru kao saglasnost izjava ili volja dva ili više subjekata kojom se postiže određeno obligaciono pravno dejstvo, bilo da se radi onastajanju i promeni ili prestanku pravnog odnosa.

Kao pravna ustanova, ugovor se javlja i u drugim pravnim granama kao što su, na primer, porodično, nasledno, stvarno, administrativno, radno i međunarodno pravo. Međutim, obligacioni ugovor predstavlja izvor obligacija, zatim, ovaj ugovor je uvek dvostrani pravni posao i ima prvenstveno imovinski karakter i, najzad, obligaciono-pravno dejstvo ovog ugovora uvek se postiže u zasnivanju, promeni ili gašenju obligacija, što predstavlja osnovna obeležja ovih ugovora u odnosu na ugovor drugih pravnih grana. Za označavanje saglasnosti izjava valja, pored naziva ugovora, upotrebljavaju se kod nas, istina ređe, i izrazi kao što su, na primer, sporazum, dogovor, pogodba, utanačenje, pakt, konvencija i sl. Izgleda da je naziv "ugovor" u svom najužem značenju vezan za obligaciono pravo, dok termin konvencija, pakt i sporazum više izražavaju saglasnost volja postignutih u oblasti međunarodnog prava. Međutim, pogodba može da označava saglasnost volja uopšte, a nekada, u užem značenju, isto što i dogovor ili utanačenje – postignuta saglasnost u toku pregovora na pojedine delove budućeg ugovora.

2. Karakteristike (osnovna načela) obligacionih ugovora

Obligacioni ugovori se razlikuju od drugih ugovora što se njihovim zaključenjem obe ugovorne strane nalaze u dužničko – poverilačkim odnosima, znači, ugovor je dvostrani pravni posao. Navedeno obeležje ugovora kao dvostranog, pravnog posla ne bi bilo potpuno bez dva osnovna načela koja izražavaju slobodnu, individualnu aktivnost, ali, istovremeno, njihova primena mora da se i ograničava kada je u pitanju zaštita opštih dobara društvene zajednice. Ta dva osnovna načela našeg savremenog, ugovornog prava jesu sloboda ugovaranja i neformalni karakter izjave volje (konsenzualizam).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com